

Handläggare
Malmberg Jan

Datum

Diarienummer

Kommunfullmäktige

Försäkringspolicy med riktlinjer KSN-2014-1490

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta

att fastställa försäkringspolicy för Uppsala kommun med bolag enligt ärendets **bilaga 1**.

Anmäls kommunstyrelsens beslut

att fastställa riktlinjer för försäkringsverksamheten baserade på försäkringspolicyn enligt ärendets **bilaga 2**.

Uppsala den 11 mars 2015
Maria Gardfjell/Sara Hallman

I ärendet deltagande:

Maria Gardfjell (MP), Caroline Andersson, Ulrik Wärnsberg, Rahima Ortac, Gustaf Lantz, Eva Christiernin (alla S), Rickard Malmström (MP), Ilona Szatmári Waldau (V), Marta Obminska, Rikard Sparby, Mats Gyllander (alla M), Anna Manell (FP), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD) och Simon Alm (SD).

Dessutom närvarande:

Linda Eskilsson (MP), Hanna Mörck (V), Daniel Rogozinski (V), Louise Landerholm Bill (M) och Anne Lennartsson (C).

Ärendet

Uppsala kommuns fastigheter, inklusive medförsäkrade bolag, har ett samlat försäkringsvärde på närmare 13 miljarder kronor. Uppsala kommun och några av bolagen har sin försäkringslösning genom det delägda bolaget Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB).

Idag har flera av bolagen i kommunkoncernen sina försäkringslösningar genom andra försäkringsgivare. För att skapa en gemensam syn på hur försäkringsverksamheten i Uppsala kommunkoncern ska hanteras har utarbetats ett förslag till policy med tillhörande riktlinjer.

I detta ärende lämnas en beskrivning av de synsätt och motiv som ligger till grund för förslaget.

Föredragning om försäkringsverksamhetens utformning

Uppsala kommun är delägare i SKFAB. Genom delägarskapet kan kommunen och bolag i kommunkoncernen teckna egendoms- och ansvarsförsäkring genom SKFAB.

SKFAB har i sitt uppdrag som försäkringsgivare att koordinera och biträda i det risk- och skadeförebyggande arbetet inom delägarkommunerna. I det arbetet ingår bland annat att genomföra riskanalyser för t ex skolor, förskolor och äldreboenden. I det förebyggande arbetet ingår även att ha kontroll på skador och utbilda delägarkommunerna inom säkerhetsområdet.

Försäkringstekniskt fungerar SKFAB på så sätt att varje kommun beslutar om vilken ekonomisk risk som kommunen är beredd att bära i form av självrisk. Bolaget bär sedan överliggande risk genom att bolaget dels självt behåller en del av risken i skadorna dels återförsäkrar sig för återstående risk. Hos bolaget har varje kommun ett eget resultatkonto baserat på de premier som betalas. Från detta konto dras sedan kostnaden för uppkomna skador, efter det att självrisken dragits av samt ersättning från återförsäkringen erhållits.

Med ett bra förebyggande arbete som gett få skador har det uppstått ett överskott på kommunens resultatkonto. Från kontot kan de olika verksamheterna inom kommunen ansöka om bidrag för skadeförebyggande projekt. Återstående netto på resultatkontot är reserverat för Uppsala kommun för att kunna möta framtida skadekostnader.

Föredragning om policy för försäkringsverksamheten

Försäkring handlar om att bedöma och hantera risker som riktas mot verksamhet och egendom. En policy för försäkring blir därför ett verktyg bland flera som ska trygga verksamhet och värden.

När det gäller att trygga värden i en balansräkning har generellt antalet försäkringsgivare som till rimliga premier vill försäkra kommunal egendom minskat. Detta var en av grunderna till att SKFAB startades dvs. att fungera som en länk mellan försäkringstagare och återförsäkringsbolag för att på så sätt säkerställa försäkringar för kommunal egendom.

En av grunderna i försäkringsverksamhet är att samla både objekt med låg och hög risk i en portfölj för att på så sätt balansera risken och premien för försäkringen. Det innebär att goda och mindre goda objekt samlas för att minska exponeringen från de mindre goda och också möjliggöra att försäkring kan erhållas för dessa objekt.

Traditionellt har fastigheter där det bedrivs primärkommunal verksamhet såsom pedagogisk verksamhet varit mer utsatta för skadegörelser, vattenskador och brand varför kommuner haft svårt att få försäkring oavsett försäkringspremie. Att samla sådana objekt och göra det tillsammans med mindre utsatta är en strategi för att dels få försäkring dels få det till en rimlig premie.

Värdet av att ha väl försäkrade verksamheter och fastigheter där det bedrivs ett kontinuerligt förebyggande arbetet baserat på risk- och konsekvensanalyser är högt inte bara för en enskild verksamhet/fastighet utan för de stadsdelar och tätorter där kommunen och dess bolag har verksamhet. Det skapar trygghet och värde för all som bor och verkar i kommunen.

Därutöver finns det mer principiella synsättet, som kommer till uttryck i ägardirektiven och ägarpolicy för bolagen, att största möjliga samordning sker mellan bolagen genom koncernmässig administrativ utveckling och effektivisering. Väsentligt är att, vid användandet av bolag som organisationsform, de demokratiska värdena beaktas. Ett sätt att verka för detta är att skapa en organisation där kommunens överordnade roll är tydligt markerad. Kommunen förutsätts också utöva en faktisk och engagerad ledning och kontroll gentemot de kommunala bolagen. En relation av detta slag till de kommunala bolagen kommer också till uttryck i kommunallagen.

Även utifrån dessa synsätt ligger det i kommunens intresse att hantera all försäkring gemensamt för kommun och kommunala bolag. Därigenom kan alla risker identifieras och hanteras både genom val av försäkringslösning och genom åtgärder som förebygger och begränsar skador.

SKFAB är ett organ skapat för att stödja sina delägare med att hitta försäkringslösningar, initiera och stödja förebyggande arbete, analysera skador samt stödja vid skadereglering. Genom att Uppsala är delägare i bolaget kan kommunen upphandla försäkringslösning genom bolaget och sedan tillhandahålla sådan försäkring till sina bolag.

Ekonomiska konsekvenser

Försäkring hos SKFAB sker till premier som sätts enligt självkostnadsprincipen. Både premier och försäkringsvillkor är lika bra eller bättre än vad som finns på marknaden.

De premier som Uppsala kommun med bolag betalar till SKFAB hamnar på ett eget resultatkonto där få skador och välavvägd återförsäkring har gett ett positivt resultat. För närvarande har Uppsala kommun en behållning på kontot om mer än 20 mnkr. Del av denna behållning kan finansiera ett förebyggande arbete och blir på så sätt ett verktyg för den egna riskhanteringen.

Bilaga 1

Försäkringspolicy

Omfattning

Denna policy ger vägledning hur ett gemensamt försäkringsarbete ska etableras för att hantera de risker som finns för oönskade händelser inom den verksamhet som bedrivs i Uppsala kommun som koncern, dvs. hos samtliga nämnder, kommunala bolag och stiftelser.

Till denna policy hör riktlinjer som konkretiserar policyns olika delar.

Mål

Uppsala kommun med bolag har en gemensam hantering av risk som över tid ger lägre kostnad för riskfinansiering samt skador.

Policy

- Försäkringsverksamheten inom kommunens förvaltningar och bolag ska ske utifrån en helhetssyn på risk och hur den kan hanteras
- Uppsala kommun är upphandlande myndighet av försäkringar för kommunens bolag och förvaltningar
- Samordning av alla försäkringsfrågor ska ske genom Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB)
- Samtliga försäkringar som förvaltning och bolag har behov av ska tecknas under medverkan från respektive förvaltning och bolag
- Återförsäkringar ska regelbundet upphandlas på återförsäkringsmarknaden

Bilaga 2

Riktlinjer

1. Riskhantering

Riskhantering utgör en del av kommunens övergripande system för ledning och styrning. Nämnder och styrelser skall regelbundet genomföra en risk- och konsekvensanalys för sin verksamhet. Analysen ska dokumenteras och utgöra underlag för en strukturerad riskhantering som säkerställer verksamhet och tryggar egendom.

2. Omfattning

Föreliggande policy och riktlinjer anger rollfördelning, ansvar och befogenhet när det gäller försäkring avseende egendom, ansvar, motor, förmögenhetsbrott, barn och ungdom i tillämpliga delar för samtliga förvaltningar och bolag.

3. Försäkring

3.1 Försäkringsverksamhet

Försäkring utgör en del av kommunens samlade riskhantering. Uppsala kommun tecknar försäkring i syfte att skydda verksamhet och egendom hos förvaltningar och bolag. Genom försäkring reduceras skadekostnader i verksamheten vid plötsliga och oförutsedda händelser.

Försäkringsverksamheten skapar tydlighet och öppenhet om var väsentliga risker förekommer och hur dessa är hanterade.

Skadehantering underlättas genom att SKFAB ställer erfaren kompetens till förfogande.

En samordnad försäkringslösning stärker den övergripande riskhanteringen genom möjligheten att utarbeta anpassade råd för skadeförebyggande och skadebegränsade åtgärder. SKFAB ges en samordnande roll inom kommunkoncernen för försäkringsverksamhet.

Förvaltningar och bolag skall ha ett försäkringsskydd som är ekonomiskt försvarbart och tekniskt möjligt för att säkerställa sin möjlighet att fullgöra sin verksamhet och skydda sin balansräkning. Försäkring ska allokera riskkostnaden till respektive verksamhet eller objekt och fördela kostnaden över tid.

3.2 Försäkringsprogram

SKFAB ska årligen fastställa ett försäkringsprogram för att säkerställa riskkontroll och en kostnadseffektiv riskfinansiering (försäkring) utifrån ett helhetsperspektiv över Uppsala kommun och övriga aktieägares verksamhet.

Försäkringsprogrammet ska ange uppgifter om förvaltningarnas och bolagens aktuella försäkringstyper, såsom ansvars-, egendoms-, motor-, förmögenhetsbrottsförsäkring med tillhörande ramar för självrisker och försäkringsomfattning. Försäkringsprogrammet ska årligen redovisas för kommunstyrelsens arbetsutskott.

Respektive nämnd och styrelse i kommunkoncernen skall årligen fastställa försäkringsprogrammet för sina respektive verksamheter. Vid varje förvaltning och bolag ska det finnas en utsedd kontaktperson för försäkringsfrågor.

3.3 Svenska Kommun Försäkrings AB:s uppgift

Bolaget ska tillhandahålla koncernövergripande försäkringslösningar och enskilda försäkringar. Vidare ansvarar bolaget för att skapa en sammanhållen återförsäkringsportfölj för kommunens bolag och förvaltningar.

SKFAB har rätt att vid behov placera försäkring hos externt/-a försäkringsbolag. Kostnaden för köp av externa försäkringar ska minimeras.

Prissättning av de försäkringar som SKFAB levererar till kommunen och kommunens bolag ska ske enligt självkostnadsprincipen.

3.4 Skador

Inträffad försäkringsskada anmäls till SKFAB som säkerställer skadereglering.

SKFAB ska löpande redovisa till sin styrelse och Uppsala kommun en sammanställning av skadeutveckling hos förvaltningar och bolag. Vid behov ska SKFAB initiera och stimulera till skadeförebyggande åtgärder.